

Rauman kaupungin terveydensuojelujärjestys

Hyväksytty Rauman kaupungin sosiaali- ja terveysvaliokunnassa 28.11.2017 (§ 124)

Voimaantulo 1.1.2018

SISÄLLYS

Terveysturvajärjestys	3
Liite 1: Tatuointiliikettä, kauneushoitola ja muuta huoneistoa, jossa harjoitetaan ihonkäsittelyä, koskevat vaatimukset	10
Liite 2: Päiväkoteja, ryhmäperhepäiväkoteja, lastenkoteja, tehostetun palveluasumisen yksiköitä, vanhainkoteja sekä muita niihin rinnastettavia huoneistoja koskevat vaatimukset	13
Liite 3: Kouluja ja esikouluja koskevat vaatimukset	16
Säädösluettelo	18

TERVEYDENSUOJELUJÄRJESTYS

Rauman kaupungin sosiaali- ja terveysvaliokunta antaa tässä terveydensuojelujärjestyksessä määräyksiä terveydensuojelulain (763/1994) 51 §:n nojalla. Määräyksiä on noudatettava Rauman kaupungin alueella terveydensuojelulain ja –asetuksen sekä niiden nojalla annettujen säännösten ohella.

Jos terveydensuojelujärjestyksen jokin määräys on ristiriidassa lain tai lain nojalla annetun säännöksen kanssa, noudatetaan kyseistä säännöstä.

Terveydensuojelujärjestyksessä on määräysten lisäksi annettu joitakin suosituksia, jotka on syytä ottaa huomioon etenkin uusia huoneistoja suunniteltaessa ja perustettaessa. Suositukset on kirjoitettu *kursiivilla*, eivätkä ne ole sitovia.

1 §

Määritelmät

Tässä terveydensuojelujärjestyksessä tarkoitetaan:

sosiaali- ja terveysvaliokunnalla Rauman kaupungin sosiaali- ja terveysvaliokuntaa

terveysvalvonnalla Rauman kaupungin terveysvalvontaa

asumisterveysasetuksella sosiaali- ja terveysministeriön asetusta asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista 545/2015

2 §

Terveydensuojelulain mukaiset ilmoitukset

Terveydensuojelulain 13 §:ssä mainittujen toimintojen ja huoneistojen käyttöönotosta ja olennaisesta muuttamisesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus terveysvalvontaan viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on uuden toiminnanharjoittajan ilmoitettava kirjallisesti terveysvalvontaan ennen kuin uusi toiminnanharjoittaja aloittaa toiminnan. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava kirjallisesti terveysvalvontaan. Kirjalliseksi ilmoitukseksi katsotaan myös sähköpostilla tai faksilla toimitettu ilmoitus.

Terveydensuojelulain 13 §:ssä tarkoitettuja huoneistoja ja toimintoja ovat

1. Julkinen majoitushuoneisto ja vastaanottokeskus
2. Yleisölle avoin sauna, uimahalli, uimaranta, uimala tai kylpylä
3. Esiopetustila, peruskoulu, ammatillinen oppilaitos, lukio ja korkeakoulu sekä muu opetuksen järjestämispaikka, kuten kansalais- ja työväenopisto
4. Päiväkoti ja ryhmäperhepäiväkoti
5. Lasten ja nuorten kerho- tai kokoontumishuoneisto
6. Solariumliike, tatuointiliike, kauneushoitola, ripsi- tai kynsistudio tai muu huoneisto, jossa harjoitetaan ihonkäsittelyä

7. Tehostetun palveluasumisen yksikkö, vanhainkoti, lastenkoti, päivätoimintaa järjestävä huoneisto ja muu jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö
8. Yleisölle avoin kuntosali tai muu liikuntatila
9. Muu laitos tai huoneisto tai muu toiminta, josta voi aiheutua sen käyttäjämäärä tai toiminnan luonne huomioon ottaen terveyshaittaa, jos terveydensuojeluviranomainen pyytää ilmoitusta.

Ilmoitusvelvolliseksi ei katsota kohtien 1, 2, 6 ja 8 osalta pienimuotoista toimintaa, josta ei tiedoteta tai jota ei mainosteta esim. tiedotusvälineissä, internetissä, sosiaalisessa mediassa, numerohakupalvelussa, ilmoitustaululla, mainoslehtisillä, huoneiston ulkopuolelle näkyvällä kyltillä tai muulla vastaavalla tavalla. Yleisten uimarantojen osalta ilmoitusvelvollisuutta on rajattu tarkemmin terveydensuojelujärjestyksen 5 §:ssä. Tulkinnanvaraisissa tapauksissa ympäristöterveydenhuollon johtaja ratkaisee, katsotaanko toiminta ilmoitusvelvolliseksi.

3 §

Kauneushoitoloita, tatuointiliikkeitä, muita huoneistoja, jossa harjoitetaan ihonkäsittelyä, kouluja, esikouluja, päivähoitihuoneistoja, lastenkoteja, tehostetun palveluasumisen yksiköitä, vanhainkoteja ja muita niihin rinnastettavia huoneistoja koskevat määräykset on annettu liitteissä 1, 2 ja 3.

4 §

Yleisölle avoimia liikuntatiloja koskevat määräykset

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, että toiminta täyttää terveydensuojelulaissa ja sen nojalla asetettujen vaatimusten lisäksi seuraavat vaatimukset:

1. Huoneiston tulee olla helposti puhtaana pidettävissä. Asiakkaan ihon kanssa kosketukseen joutuvien pintojen tulee olla ehjiä sekä helposti puhtaana pidettäviä ja desinfioitavia.
2. Huoneistossa tulee olla tarvittaessa riittävät pukeutumis- ja peseytymistilat erikseen naisille ja miehille.
3. Huoneistossa on oltava asianmukaiset, hyväkuntoiset välineet sekä sopivat aineet puhtaanapitoa varten. Siivousvälineiden sekä puhdistus- ja desinfiointiaineiden varastointia varten tulee olla muusta huoneistosta erillinen säilytystila. Siivousvälineiden puhdistusta ja huoltoa varten tulee olla tähän tarkoitukseen soveltuva vesipiste. Siivousvälineiden kuivatuksen tulee olla asianmukaisesti järjestetty. Jos siivousvälineet kuivataan siivousvälinevarastossa, tulee varastossa olla poistoilmanvaihto sekä lämmin kuivauspatteri tai vastaava kuivausmahdollisuus.

Suositus: Siivousvälinevarastossa on poistoilmanvaihto, vesipiste kaatoaltaineen sekä kuivauspatteri tai vastaava siivousvälineiden kuivausmahdollisuus.

4. Huoneistossa tulee olla käymälä, jossa on mahdollisuus pestä kädet juoksevalla kuumalla ja kylmällä tai sopivan lämpöiseksi sekoitetulla vedellä ja pesuaineella sekä mahdollisuus kuivata kädet.

Suositus: Huoneistossa on juomapullojen täyttämiseen soveltuva vesipiste, joka ei sijaitse wc-tiloissa.

5. Huoneiston ilmanvaihdon tulee olla riittävän tehokas. Huoneistossa tulee olla vähintään koneellinen poistoilmanvaihto. Sisäilman hiilidioksidipitoisuus ei kuormitushuippujenkaan aikana saa ylittää asumisterveysasetuksen 8 §:ssä annettua toimenpiderajaa.

6. Huoneisto tulee pitää puhtaana ja siistinä. Asiakkaan ihon kanssa kosketukseen joutuvat pinnat tulee puhdistaa huolellisesti vähintään kerran päivässä ja desinfioida säännöllisesti tartuntojen siirtymisen estämiseksi. Vaihtoehtoisesti silloin, kun se toiminnan laadun ja laajuuden huomioiden voidaan katsoa riittäväksi, tilan käyttäjiä varten tulee varata tarkoitukseen soveltuvat aineet ja välineet pintojen puhdistamiseksi ja desinfiointiseksi ja käyttäjiä tulee selkeästi ohjeistaa huolehtimaan pintojen puhdistuksesta ja desinfiointisesta.

5 §

Yleisölle avointa uimarantaa koskevat määräykset

Yleisölle avoimella uimarannalla tarkoitetaan yleisölle ilman ajanvarausta avoinna olevaa uimarantaa, jonka ranta-alueen haltija on tarkoittanut yleisölle avoimena uimarantana käytettäväksi. Yleisölle avoimeksi uimarannaksi katsotaan myös uimaranta, jonka ranta-alueen haltija ilmoittaa uimarannaksi tiedotusvälineissä (esim. sanomalehdissä, internetissä). Yleisölle avoimena uimarantana pidetään lisäksi leiritoimintaan käytettävää tai leirintäalueen yhteydessä olevaa uimarantaa, yleisölle avoimen rantasaunan yhteydessä olevaa uimarantaa sekä muuta uimarantaa, josta on tehty terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus.

Yleisölle avoimena uimarantana ei kuitenkaan pidetä ulkoilulain tarkoittaman tilapäisen leirintäalueen yhteydessä olevaa uimarantaa. Tilapäisen leirintäalueen yhteydessä olevan uimarannan tulee täyttää soveltuvin osin kohdissa 1, 2, 5 ja 6 annetut vaatimukset.

Yleisölle avoimen uimarannan haltijan tulee huolehtia, että uimaranta täyttää terveydensuojelulaissa ja sen nojalla asetettujen vaatimusten lisäksi seuraavat vaatimukset:

1. Yleisölle avoimen uimarannan käyttäjien käytettävissä tulee olla käymälä ja mahdollisuus pestä kädet juoksevalla vedellä ja nestemäisellä käsisäippualla. Jos käymälää ei ole liitetty viemäriverkkoon, se tulee sijoittaa tiiviille alustalle, ja sen tulee olla rakenteeltaan muutenkin sellainen, ettei valumia ympäristöön tai maaperään synny. Käymälän riittävän usein tapahtuvasta tyhjennyksestä tulee huolehtia, ja käymälän kunto ja tiiviys tulee tarkastaa vähintään kerran vuodessa ennen uimakauden alkua. Käymälä ei saa aiheuttaa hajuhaittaa ympäristöön. Käymälässä tulee olla uimakauden aikana wc-paperia. Käymälän siisteydestä tulee huolehtia, ja se tulee tarkastaa säännöllisesti. Jos käymälä ei ole uimarannalta helposti havaittavissa, uimarannalle tulee järjestää selkeät käymälän sijainnin osoittavat opasteet.
2. Uimarannalla tulee olla riittävä määrä roska-astioita uimarannan käyttäjien käytettävissä. Roska-astioiden tulee olla kannellisia ja tiiviitä. Astiat tulee merkitä selvästi. Roska-astioiden riittävän usein tapahtuvasta tyhjentämisestä tulee huolehtia, ja niiden kunto tulee tarkastaa vuosittain.
3. Yleisölle avoimella uimarannalla tulee olla selvästi havaittavalla paikalla ilmoitustaulu tai muu ilmoitusten kiinnittämiseen sopiva paikka. Ilmoitustaululla tulee uimakauden aikana pitää jatkuvasti nähtävänä viimeisimmät uimavedestä tehdyt valvontatutkimuksen tulokset sanallisine arvosteluineen ja uimarannan omistajan tai haltijan sekä kunnan terveydensuojeluviranomaisen yhteystiedot. Jos uimarannan suurin kävijämäärä on vähintään sata henkilöä yhden päivän aikana (EU-uimarannat), tulee ilmoitustaululla olla uimavesiprofiilin perusteella laadittu yleiskuva uimavedestä sekä voimassa oleva uimavesiluokitusta osoittava symboli.
4. Koirien pääsy uimarannalle tulee kieltää koirakieltomerkein. Kieltomerkkien kunto tulee tarkastaa säännöllisesti.
5. Uimarannan siisteydestä tulee huolehtia, ja se tulee tarkastaa säännöllisesti. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota lasinsirujen, muovisten kertakäyttöastioiden, pullonkorkkien ja muiden viiltävien tai pistävien roskien sekä tupakantumppien riittävän usein tapahtuvaan siivoamiseen.

6 §

Yleisölle avointa saunaa, uimahallia, uima-allasta tai kylpylää koskevat määräykset

Yleisölle avoimella saunalla, uimahallilla, uima-altaalla ja kylpylällä tarkoitetaan laitosta, joka on yleisesti kunnan asukkaiden käytettävissä joko ajanvarauksella tai ilman ajanvarausta. Yleisölle avoimella uima-altaalla tarkoitetaan myös oppilaitosten, majoitusliikkeiden sekä yleisölle avointen liikuntatilojen yhteydessä olevia uima-altaita. Majoitusliikkeen yhteydessä sauna katsotaan yleisölle avoimeksi, jos sen käyttäminen on mahdollista myös henkilöille, jotka eivät ole majoittuneet kyseiseen majoitusliikkeeseen.

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että toiminta täyttää terveydensuojelulaissa ja sen nojalla asetettujen vaatimusten lisäksi seuraavat vaatimukset:

1. Sauna-, uima- ja kylpytilojen pintojen tulee olla ehjiä sekä helposti puhtaana pidettäviä. Asiakkaan ihon kanssa kosketukseen joutuvien pintojen tulee olla desinfioitavia.
2. Sauna-, uima- ja kylpytiloissa tulee olla toimintaan nähden riittävä ilmanvaihto.
3. Sauna-, kylpy- ja uimatilojen puhtaudesta ja siisteydestä tulee huolehtia. Asiakkaan ihon kanssa kosketukseen joutuvat pinnat, kuten lauteet sekä pukeutumis-, pesu- ja uimatilojen lattiat, tulee desinfioida säännöllisesti tartuntojen leviämisen ehkäisemiseksi.

Suositus: Pintojen puhtautta seurataan säännöllisesti otettavin mikrobiologisin pintapuhtausnäyttein.

4. Huoneistossa tulee olla tarvittaessa riittävät pukeutumis- ja peseytymistilat erikseen naisille ja miehille.
5. Huoneistossa tulee olla käymälä, jossa on mahdollisuus pestä kädet juoksevalla kuumalla ja kylmällä tai sopivan lämpöiseksi sekoitetulla vedellä ja pesuaineella sekä mahdollisuus kuivata kädet.

Rantasaunan käymälänä voidaan käyttää uimarannan käymälää. Vastaavasti uimarannan käymälänä voidaan käyttää rantasaunan käymälää, jos käymälä on avoinna myös rantasaunan ollessa suljettuna.

6. Huoneistossa tulee olla toimintaan nähden riittävät siivousvälineet ja –aineet sekä niiden säilyttämiseen riittävät ja asianmukaiset tilat. Uimahallissa ja vastaavassa tulee olla erilliset siivousvälinevarastot, joissa tulee olla poistoilmanvaihto, vesipiste kaatoaltaineen sekä kuivauspatteri tai vastaava siivousvälineiden kuivausmahdollisuus.
7. *Suositus: Uimahallien ja muiden yleisten uima-aitaiden pesutiloissa tulee olla nestemäistä saippuaa peseytymiseen.*
Yleisölle avoimen saunan käyttäjille tarjotaan laudeliinat, ellei kyseessä ole rantasauna, jonka yhteydessä yleisesti käytetään uima-asua.

muu majoitustila, kuljetukseen liittyvä majoitus kulkuvälineessä tai yksityisen palveluntuottajan tarjoama sosiaalihuollon asumispalvelu eivät kuulu ilmoitusvelvollisuuden piiriin.

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että toiminta täyttää terveydensuojelulaissa ja sen nojalla asetettujen vaatimusten lisäksi seuraavat vaatimukset:

1. Huoneistoissa tulee olla niiden toimintaan nähden riittävä ilmanvaihto.

Illanvaihdosta, sisämelusta ja huoneilman lämpötiloista säädetään tarkemmin asumisterveysasetuksessa. Tilapäiset, poikkeuksellisista sääolosuhteista johtuvat poikkeamat sallitaan. Poikkeuksellisiksi sääolosuhteiksi katsotaan ulkolämpötila alle -15 °C ja tuulen nopeus yli 5 m/s.

Sisäilmassa ei saa esiintyä kemiallisia epäpuhtauksia, hiukkasia, kuituja tai radonia siinä määrin, että niiden katsotaan aiheuttavan terveyshaittaa. Huoneistossa ei saa esiintyä kosteusvaurion tai mikrobikasvuston aiheuttamaa terveyshaittaa. Terveyshaitan arvioinnissa huomioidaan huoneiston käyttötarkoitus ja huoneistossa oleskelun tavanomainen kesto. Oleskelu- ja työskentelytiloissa tulee olla ainakin yksi avattava tuuletusikkuna.

2. Kokoontumishuoneiston välittömässä läheisyydessä tulee olla ihmisten määrään ja tilan käyttötarkoitukseen nähden riittävästi käymälöitä, joissa on mahdollisuus pestä kädet juoksevalla kuumalla ja kylmällä tai sopivan lämpöiseksi sekoitetulla vedellä ja pesuaineella sekä mahdollisuus kuivata kädet. Alla olevassa taulukossa on esitetty ohjeellinen käymälöiden määrä huoneistossa tavanomaisesti oleskelevien henkilöiden määrään nähden.

Tavanomainen henkilömäärä	käymälöiden lukumäärä
< 50	2
51 – 250	4
251 – 500	6
501 – 750	9
751 – 1000	11
yli 1000 henkilöä, jokaista 250 henkilöä kohden	+2

Kokoontumishuoneiston käymälät voidaan osoittaa erikseen pojille ja tytöille, jolloin käymälöiden yhteen laskettu määrä tulee olla yllä olevan taulukon mukainen. Poikien wc-istuinpaikoista korkeintaan puolet voidaan korvata virtsa-altailla.

Käymälöiden määrää voidaan vähentää, jos oleskelu huoneistossa tai tilassa on lyhytaikaista tai käymälöiden määrän vähentämiselle on jokin muu perusteltu syy.

Suositus: Vähintään yksi käymälöistä soveltuu liikuntaesteisille.

3. Huoneistossa on oltava asianmukaiset, hyväkuntoiset välineet sekä sopivat aineet puhtaanapitoa varten. Siivousvälineiden sekä puhdistus- ja desinfiointiaineiden varastointia varten tulee olla muusta huoneistosta erillinen säilytystila. Siivousvälineiden puhdistusta ja huoltoa varten tulee olla tähän tarkoitukseen soveltuva vesipiste. Siivousvälineiden kuivatuksen tulee olla asianmukaisesti järjestetty. Jos siivousvälineet kuivataan siivousvälinevarastossa, tulee varastossa olla poistoilmanvaihto sekä lämmin kuivauspatteri tai vastaava kuivausmahdollisuus.

Suositus: Siivousvälinevarastossa on poistoilmanvaihto, vesipiste kaatoaltaineen sekä kuivauspatteri tai vastaava siivousvälineiden kuivausmahdollisuus.

4. Jos huoneistoon tuleva talousvesi ei ole verkostovettä, tulee veden laatu tutkituttaa säännöllisesti. Tarvittava tutkimustiheys riippuu toiminnan laadusta ja laajuudesta sekä veden laadusta. Vesi tulee kuitenkin aina tutkituttaa vähintään kerran kolmessa vuodessa. Kesävesijohdosta saatavan veden laatu tulee tutkituttaa vuosittain ennen vesipisteiden käyttöön ottoa.
5. Majoitustilojen yhteydessä olevien sauna- ja peseytymistilojen tulee täyttää terveydensuojelujärjestyksen 6 §:n mukaiset vaatimukset.

9 §

Poikkeaminen terveydensuojelujärjestyksestä

Rauman kaupungin ympäristöterveydenhuollon johtaja voi erityisestä perustellusta syystä myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa tästä terveydensuojelujärjestyksestä, jos voidaan todeta, ettei poikkeuksen myöntämisestä aiheudu terveysthaittaa. Lupaa poikkeamiseen tulee hakea kirjallisesti.

10 §

Seuraamukset terveydensuojelujärjestyksen rikkomisesta tai laiminlyönnistä.

Terveydensuojelujärjestyksen rikkomisen seuraamuksista säädetään terveydensuojelulain 13 luvussa.

11 §

Voimaantulo

Tämä terveydensuojelujärjestys tulee voimaan 1.1.2018. Tällä terveydensuojelujärjestyksellä korvataan aikaisempi, 1.10.2016 voimaan tullut terveydensuojelujärjestys.

LIITE 1

KAUNEUSHOITOLAA, TATUOINTILIIKETTÄ JA MUUTA HUONEISTOA, JOSSA HARJOITETAAN IHONKÄSITTELYÄ, KOSKEVAT VAATIMUKSET

Otsikossa mainituille huoneistoille asetettavista vaatimuksista on säädetty terveydensuojelulaissa (763/1994) ja sen nojalla.

Tässä liitteessä annetaan terveyshaittojen ehkäisemiseksi terveydensuojelulain 51 §:n nojalla yleisiä otsikossa mainittuja huoneistoja koskevia määräyksiä. Näitä määräyksiä tulee terveydensuojelusäännösten lisäksi noudattaa Rauman kaupungin alueella.

Huoneistoja koskevien määräysten lisäksi on annettu joitakin niitä koskevia suosituksia, jotka on syytä ottaa huomioon etenkin uusia huoneistoja suunniteltaessa ja perustettaessa. Suositukset on kirjoitettu *kursiivilla*, eivätkä ne ole sitovia.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, että toiminta täyttää säädöksissä ja tässä liitteessä sille asetetut vaatimukset.

1 ILMOITUS

- 1.1 Tatuointiliikkeen ja kauneushoitolan lisäksi terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus tulee tehdä huoneistosta, jossa harjoitetaan jalkahoitoa, lävistysten tekemistä, kuppausta tai muuta vastaavaa toimintaa sekä ripsistudiosta ja kynsistudiosta. Myös kampaamotiloissa harjoitettavasta ripsi- tai kynsistudiotoiminnasta tulee tehdä ilmoitus, vaikka kampaamotoiminta ei kuulu ilmoitusvelvollisuuden piiriin.

Ohje: Ilmoitusvelvollisuuden piiriin eivät kuulu

- *parturi- ja kampaamotoiminta*
- *huoneisto, jossa harjoitetaan yksinomaan hierontaa*
- *terveydenhuollon yksikössä annettava jalkahoito*
- *huoneisto, jossa harjoitetaan ainoastaan korvien lävistystä ja jossa varsinainen toiminta on muu kuin tässä liitteessä tarkoitettu*
- *huoneisto, jota käytetään vain meikkaamiseen ja jossa ei harjoiteta ihonkäsittelyä*
- *pienimuotoinen, kodin yhteydessä tapahtuva tai vastaava toiminta, jota ei mainosteta tai josta ei tiedoteta (ks. 2 §)*

- 1.2 Terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus huoneiston käyttöönotosta ja toiminnan olennaisesta muuttamisesta on tehtävä kirjallisesti Rauman kaupungin terveysvalvontaan viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on uuden toiminnanharjoittajan ilmoitettava kirjallisesti terveysvalvontaan ennen kuin uusi toiminnanharjoittaja aloittaa toiminnan. Toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa kirjallisesti terveysvalvontaan. Kirjalliseksi ilmoitukseksi katsotaan myös sähköpostilla tai faksilla toimitettu ilmoitus.

- 1.3 Terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus tulee tehdä myös tilapäisestä tai lyhytaikaisesta toiminnasta.

- 1.4 Kodin yhteydessä harjoitettavasta vähäisestä toiminnasta tulee tehdä ilmoitus, jos toimintaa markkinoidaan. Tällöin toiminnan tulee täyttää säädöksissä ja tässä terveydensuojelujärjestyksessä asetut vaatimukset. Tarvittaessa ympäristöterveydenhuollon johtaja päättää tapauskohtaisesti, kuinka laajamittaista toimintaa voidaan pitää vähäisenä

2 RAKENTEELLISET VAATIMUKSET

- 2.1 Huoneiston lattian ja seinäpintojen tulee olla toiminta huomioon ottaen riittävän hyvin puhdistettavissa. Asiakkaan ihon kanssa kosketukseen joutuvien pintojen ja välineiden tulee olla ehjiä sekä helposti puhtaana pidettäviä ja desinfiointia varten vaihtoehtoisesti kertakäyttöisiä.
- 2.2 Siivousvälineiden ja puhdistus- ja desinfiointiaineiden varastointia varten tulee olla muusta huoneistosta erillinen säilytystila.

Suositus: Siivousvälinevarastossa on poistoilmanvaihto, vesipiste kaatoaltaineen sekä kuivauspatteri tai vastaava siivousvälineiden kuivausmahdollisuus.

Siivousvälineiden puhdistusta ja siivouksessa käytettävien vesien kaatamista varten tulee olla käytettävissä vesipiste ja pesuallas. Siivousvälineitä ei tule pestä käsienpesupisteessä eikä asiakkaan ihon käsittelyyn käytettävien välineiden pesuun käytettävässä altaassa. Siivousvälineiden kuivatuksen tulee olla asianmukaisesti järjestetty. Jos siivousvälineet kuivataan siivousvälinevarastossa, tulee varastossa olla poistoilmanvaihto sekä lämmin kuivauspatteri tai vastaava kuivausmahdollisuus.

Jos huoneiston siivouksessa käytetään ainoastaan kertakäyttöisiä siivousliinoja, kuivauspatteria tai vastaavaa siivousvälineiden kuivausmahdollisuutta ja erillistä kaatoallasta ei katsota välttämättömäksi.

- 2.3 Huoneistossa tulee olla riittävästi vesipisteitä ja pesualtaita. Pesualtaiden tulee olla riittävän suuria toimintaan nähden ja niiden sijoittelun tulee olla sellainen, että altaiden käyttö on mahdollista.

Kauneushoitoloissa, jalkahoitoloissa sekä tatuointi- ja lävistysliikkeissä asiakaspaikan välittömässä läheisyydessä tulee olla asianmukaisesti varustettu käsienpesupaikka.

Huoneistossa on oltava mahdollisuus puhdistaa asiakkaan ihon kanssa kosketuksiin joutuvat välineet juoksevalla lämpimällä vedellä ja pesuaineella sekä laitteet tai desinfiointiaineet näiden välineiden desinfiointia varten. Jos toiminta on vähäriskistä (esim. ripsi- ja kynsihoitolat), välineet voidaan pestä käsienpesupisteessä. Pesua odottavien välineiden säilytys pitää järjestää asianmukaisesti.

Jos huoneistossa harjoitetaan erityistä tartuntavaaraa aiheuttavia toimintoja kuten jalkahoitoja, tulee tässä toiminnassa käytettäviä vesiä varten olla erillinen kaatoallas ja tarvittaessa vesipiste. Tällaisessa toiminnassa käytettävien välineiden puhdistamisen tulee olla järjestetty siten, että siihen ei käytetä muuhun toimintaan tarkoitettua eikä muussa toiminnassa käytettävien välineiden puhdistukseen tarkoitettua pesuallasta. Jalkahoidoissa käytettävät välineet voidaan pestä kaatoaltaan päällä juoksevalla vedellä.

Huoneistoissa tulee olla asianmukainen välineiden kuivausmahdollisuus. Välineiden pesupisteessä tulee olla riittävästi laskutilaa.

- 2.4 Huoneistossa tulee olla toimintaan nähden riittävä ilmanvaihto. Jos huoneiston toiminta aiheuttaa runsaasti epäpuhtauksia sisäilmaan, tulee huoneistossa olla vähintään koneellinen ilmanpoisto. Runsaasti pölyä tai epäpuhtauksia tuottavaan työpisteeseen (esimerkiksi rakennekynsien hiominen) pitää tarvittaessa asentaa kohdepoisto.
- 2.5 Huoneiston valaistuksen tulee olla riittävä.

- 2.6 Huoneistossa tulee olla käymälä, jossa on mahdollisuus pestä kädet juoksevalla kuumalla ja kylmällä tai sopivan lämpöiseksi sekoitetulla vedellä ja pesuaineella sekä mahdollisuus kuivata kädet.
- 2.7 Jos kyseessä on kodin yhteydessä sijaitseva huoneisto, jossa harjoitettava toiminta on vähäistä, voidaan siivousvälineiden säilytykseen käyttää myös asunnon tiloihin kuuluvaa asianmukaista varastotilaa. Varastotilan tulee sijaita riittävän lähellä tässä tarkoitettua huoneistoa. Huoneiston siivouksessa käytettäviä siivousliinoja, moppeja ja vastaavia siivousvälineitä ei saa käyttää asunnon siivoukseen. Siivousvälineiden puhdistukseen ja siivouksessa käytettävien vesien kaatamiseen voidaan kodin yhteydessä tapahtuvan vähäisen toiminnan kyseessä ollen hyväksyä asunnon tiloissa sijaitseva asianmukainen vesipiste.

Kohdassa 1.4. tarkoitettussa huoneistossa voidaan käymälänä käyttää asunnon käymälää.

3 TOIMINNALLE ASETETTAVAT VAATIMUKSET

- 3.1 Asiakkaiden suojaamattoman ihon kanssa kosketuksiin joutuvat pinnat ja välineet, jotka eivät ole kertakäyttöisiä, on pestävä tai pyyhittävä huolellisesti ja tarvittaessa desinfioitava aina asiakkaiden välillä siten, että tartuntojen siirtyminen asiakkaiden välillä estetään. Ihon tai limakalvon lävistävät välineet, joiden käyttöön liittyy erityistä tartuntavaaraa, tulee aina steriloida asiakkaiden välillä, elleivät ne ole kertakäyttöisiä.
- 3.2 Huoneisto tulee pitää puhtaana ja siistinä.

PÄIVÄKOTEJA, RYHMÄPERHEPÄIVÄKOTEJA, LASTENKOTEJA, TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN YKSIKÖITÄ JA VANHAINKOTEJA SEKÄ MUITA NIIHIN RINNASTETTAVIA HUONEISTOJA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Otsikossa mainituille huoneistoille asetettavista vaatimuksista on säädetty terveydensuojelulaissa (763/1994) ja sen nojalla.

Tässä liitteessä annetaan terveyshaittojen ehkäisemiseksi terveydensuojelulain 51 §:n nojalla yleisiä otsikossa mainittuja huoneistoja koskevia määräyksiä. Näitä määräyksiä tulee terveydensuojelusäännösten lisäksi noudattaa Rauman kaupungin alueella.

Huoneistoja koskevien määräysten lisäksi on annettu joitakin niitä koskevia suosituksia, jotka on syytä ottaa huomioon etenkin uusia huoneistoja suunniteltaessa ja perustettaessa. Suositukset on kirjoitettu *kursiivilla*, eivätkä ne ole sitovia.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, että toiminta täyttää säädöksissä ja tässä liitteessä sille asetetut vaatimukset.

1 ILMOITUS

1.1 Terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus huoneiston perustamisesta tai käyttöönotosta ja toiminnan olennaisesta muuttamisesta on tehtävä kirjallisesti Rauman kaupungin terveysvalvontaan viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on uuden toiminnanharjoittajan ilmoitettava kirjallisesti terveysvalvontaan ennen kuin uusi toiminnanharjoittaja aloittaa toiminnan. Toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa kirjallisesti terveysvalvontaan. Kirjalliseksi ilmoitukseksi katsotaan myös sähköpostilla tai faksilla toimitettu ilmoitus.

Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvat myös erilaiset aikuisten päivähoitoon ja kehitysvammaisten, mielenterveyskuntoutujien tai vanhusten työ- tai päivätoimintaan käytettävät huoneistot sekä ensi- ja turvakodit. Kodinomaisissa olosuhteissa tuotettavaan palveluun, kuten perhepäivähoitoon tai perhehoitoon, käytettävä asunto ei kuulu ilmoitusvelvollisuuden piiriin. Ammatillisten perhekotien kohdalla ilmoitusvelvollisuus riippuu toiminnan laadusta ja laajuudesta. Terveystarkastaja tai ympäristöterveydenhuollon johtaja päättää ilmoitusvelvollisuudesta tarvittaessa tapauskohtaisesti. Palvelu- ja tukiasuminen ja muut vastaavat asumispalvelut eivät kuulu ilmoitusvelvollisuuden piiriin.

1.2 Terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus tulee tehdä myös tilapäisestä tai lyhytaikaisesta toiminnasta.

1.3 Elintarvikkeiden tarjoilu-, käsittely- ja varastointitiloista tulee tehdä erillinen ilmoitus (ilmoitus elintarvikehuoneistosta). Näiden tilojen tulee täyttää elintarvikehuoneistolle asetetut rakenteelliset ja toiminnalliset vaatimukset. Eräiden kodinomaisissa olosuhteissa tuotettujen palvelujen osalta ilmoitusta ei tarvitse tehdä. Lisätietoja saa tarvittaessa Rauman kaupungin terveysvalvonnasta.

2 HUONEISTOILLE ASETETTAVAT VAATIMUKSET

2.1 Huoneistossa tulee olla riittävä koneellinen ilmanvaihto.

Illanvaihdsta, sisämelusta ja huoneilman lämpötiloista säädetään tarkemmin asumisterveysasetuksessa. Tilapäiset, poikkeuksellisista sääolosuhteista johtuvat poikkeamat sallitaan. Poikkeuksellisiksi sääolosuhteiksi katsotaan ulkolämpötila alle -15 °C ja tuulen nopeus yli 5 m/s.

Sisäilmassa ei saa esiintyä kemiallisia epäpuhtauksia, hiukkasia, kuituja tai radonia siinä määrin, että niiden katsotaan aiheuttavan terveyshaittaa. Huoneistossa ei saa esiintyä kosteusvaurion tai mikrobikasvuston aiheuttamaa terveyshaittaa. Oleskelu- ja työskentelytiloissa tulee olla ainakin yksi avattava tuuletusikkuna.

2.2 Päiväkodeissa ja ryhmäperhepäiväkodeissa tulee olla sängyt kaikille lepoa tarvitseville lapsille. Tyynyliinat tulee vaihtaa vähintään kerran viikossa ja lakanat korkeintaan kahden viikon välein.

2.3 Lelut pestään aina, kun niissä on näkyvää likaa ja tehostetusti epidemioiden aikana.

2.4 Huoneistossa tulee olla riittävästi käymälöitä, joissa on mahdollisuus pestä kädet juoksevalla kuumalla ja kylmällä tai sopivan lämpöiseksi sekoitetulla vedellä ja pesuaineella sekä mahdollisuus kuivata kädet hygieenisesti.

2.5 Päiväkotien kokopäiväryhmien tiloissa ja lastenkodeissa tulee olla vähintään yksi wc-istuin ja käsienpesuallas jokaista alkavaa kymmentä lasta kohti. Pienten lasten ryhmissä voidaan pottia käyttämällä korvata osa wc-istuimista. Tällöin on huolehdittava siitä, että pottia varten on riittävästi wc-tilaa tai muuta tarkoitukseen sopivaa, muusta toiminnasta erillistä tilaa, ja että myös potan käytön yhteydessä on mahdollisuus käsien pesemiseen. Osapäiväryhmien tiloissa ja ryhmäperhepäiväkodeissa voidaan katsoa yksi wc-istuin ja pesuallas riittäväksi 15 lasta kohti.

2.6 Jos huoneistossa hoidetaan alle kolmivuotiaita lapsia, huoneistossa tulee olla riittävästi asianmukaisia vaipan vaihtamiseen tarkoitettuja työpisteitä. Vaipanvaihtopisteessä tulee olla erillinen suihkuallas tai vastaava alapesupaikka vaipan vaihdon yhteydessä tapahtuvaa alapesua varten sekä käsienpesupiste. Alapesua ei saa suorittaa käsien pesuun tarkoitettussa vesipisteessä.

2.7 Jos huoneistossa käytetään pottia, tulee niiden pesua varten olla asianmukainen vesipiste. Potta voidaan pestä vaipanvaihtopisteen yhteydessä olevassa pesualtaassa. Pottaa ei saa pestä käsien pesuun tarkoitettussa vesipisteessä.

2.8 Huoneistossa tulee toiminnan laatu ja laajuus huomioiden olla riittävästi peseytymistiloja, jotka ovat pinnoiltaan ehjiä ja helposti puhtaana pidettäviä ja tarvittaessa desinfioitavia. Huoneistossa tulee olla vähintään yksi suihku, ellei se toiminnan luonteen vuoksi ole ilmeisen tarpeeton. Pesutilat tulee pitää puhtaana ja siistinä. Ihon kanssa kosketukseen joutuvat pinnat tulee desinfioida tarvittaessa tartuntojen leviämisen ehkäisemiseksi.

2.9 Huoneistossa on oltava asianmukaiset, hyväkuntoiset välineet sekä sopivat aineet puhtaanapitoa varten. Siivousvälineiden ja siivouksessa käytettävien aineiden varastointia varten tulee olla siivousvälinevarasto. Päivä- ja lastenkodeissa varaston tulee olla lukittava.

Siivousvälinevarastossa tulee olla poistoilmanvaihto, vesipiste kaatoaltainen sekä kuivauspatteri tai vastaava siivousvälineiden kuivausmahdollisuus. Tätä vaatimusta ei sovelleta ryhmäperhepäivähoitokoteihin. Ryhmäperhepäiväkodissa tulee kuitenkin olla siivousvälineiden puhdistukseen soveltuva vesipiste, jota ei käytetä käsien pesuun, sekä asianmukainen siivousvälineiden kuivausmahdollisuus.

- 2.10 Päivä- ja lastenkodeissa tulee olla mahdollisuus kuivata märät ulkovaatteet siten, että kuivaus ei aiheuta oleskelutilojen ilmankosteuden nousua liian korkeaksi.
- 2.11 Huoneiston vesipisteistä saatavan veden tulee täyttää talousveden laatuvaatimukset. Jos talousvesi otetaan huoneistoon muualta kuin vesijohtoverkostosta, tulee veden laatu tutkituttaa säännöllisesti. Tarvittava tutkimustiheys riippuu mm. veden laadusta ja käyttäjämäärästä. Tutkimus tulee kuitenkin aina tehdä vähintään kerran kolmessa vuodessa.

Vesijohtoveden lämpötilasta säädetään asumisterveysasetuksessa.

- 2.12 Jokaisella osastolla tulee olla käsien pesuun ja juomaveden ottamiseen soveltuva vesipiste.
- 2.13 Päiväkodin piha-alueen tulee olla aidattu.

LIITE 3

KOULUJA JA ESIKOULUJA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Kouluille asetettavista vaatimuksista on säädetty terveydensuojelulaissa (763/1994) ja sen nojalla.

Tässä liitteessä annetaan terveysthaittojen ehkäisemiseksi terveydensuojelulain 51 §:n nojalla yleisiä, kouluhuoneistoja koskevia määräyksiä. Määräyksiä sovelletaan myös sellaisiin esiopetustiloihin, joissa ei esiopetuksen lisäksi harjoiteta päivähoito- tai kerhotoimintaa. Näitä määräyksiä tulee terveydensuojelusäännösten lisäksi noudattaa Rauman kaupungin alueella.

Huoneistoja koskevien määräysten lisäksi on annettu joitakin niitä koskevia suosituksia, jotka on syytä ottaa huomioon etenkin uusia huoneistoja suunniteltaessa ja perustettaessa. Suositukset on kirjoitettu *kursiivilla*, eivätkä ne ole sitovia.

1. ILMOITUS

- 1.1. Terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus huoneiston perustamisesta tai käyttöönotosta ja toiminnan olennaisesta muuttamisesta on tehtävä kirjallisesti Rauman kaupungin terveysvalvontaan viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on uuden toiminnanharjoittajan ilmoitettava kirjallisesti terveysvalvontaan ennen kuin uusi toiminnanharjoittaja aloittaa toiminnan. Toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa kirjallisesti terveysvalvontaan. Kirjalliseksi ilmoitukseksi katsotaan myös sähköpostilla tai faksilla toimitettu ilmoitus.
- 1.2. Terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus tulee tehdä myös opistoista kuten kansalais- ja työväenopistoista ja vastaavista.
- 1.3. Terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus tulee tehdä myös tilapäisestä tai lyhytaikaisesta toiminnasta.
- 1.4. Koulujen yhteydessä toimiviin kerhoihin kuten iltapäiväkerhoihin sovelletaan kerhotiloja koskevia vaatimuksia, jotka on esitetty terveydensuojelujärjestyksen 8 §:ssä.

2. KOULU- JA OPETUSTILOILLE ASETETTAVAT VAATIMUKSET

- 2.1. Huoneistossa tulee olla riittävästi käymälöitä, joissa on mahdollisuus pestä kädet juoksevalla kuumalla ja kylmällä tai sopivan lämpöiseksi sekoitetulla vedellä ja nestemäisellä pesuaineella sekä mahdollisuus kuivata kädet hygieenisesti esimerkiksi kertakäyttöpyyhkeillä. Käymälöissä tulee olla riittävä koneellinen ilmanvaihto, joka on järjestetty siten, että hajun leviäminen muihin tiloihin estyy. Käymälöissä tulee olla vähintään yksi wc-istuin alkavaa 15 oppilasta kohti. Poikien wc-istuinpaikoista korkeintaan puolet voidaan korvata virtsa-altailla. Jos kouluun sijoitetaan liikuntavammaisia oppilaita, tulee huoneistossa olla vähintään yksi liikuntavammaiselle soveltuva wc-paikka ja käsienpesuallas alkavaa 15 liikuntavammaista oppilasta kohti.
- 2.2. Liikuntatilojen yhteydessä tulee olla riittävät pukeutumis- ja peseytymistilat erikseen tytöille ja pojille. Sekä tyttöjen että poikien pukeutumis- ja peseytymistilojen yhteydessä tulee olla vähintään yksi wc-paikka.

Suositus: Suihkuja tulee olla vähintään yksi kappale 5:ttä yhtäaikaisesti liikuntatilaa käyttävää oppilasta kohti.

2.3. Liikuntatilojen sekä pukeutumis- ja peseytymistilojen tulee olla pinnoiltaan ehjiä ja helposti puhtaana pidettäviä. Lattiapintojen tulee olla desinfioitavissa.

2.4. Liikunta-, peseytymis- ja pukeutumistilat tulee pitää puhtaana ja siistinä. Pesu- ja pukeutumistilojen lattiapinnat tulee desinfioida säännöllisesti. Muut ihon kanssa kosketukseen joutuvat pinnat, mukaan luettuna liikuntavälineiden pinnat, tulee desinfioida tarvittaessa tartuntojen leviämisen ehkäisemiseksi.

2.5. Kouluhuoneistossa tulee olla riittävä koneellinen ilmanvaihto.

Ilmanvaihdosta, sisämelusta ja huoneilman lämpötiloista säädetään tarkemmin asumisterveysasetuksessa. Tilapäiset, poikkeuksellisista sääolosuhteista johtuvat poikkeamat sallitaan. Poikkeukselliseksi sääolosuhteiksi katsotaan ulkolämpötila alle -15 °C ja tuulen nopeus yli 5 m/s .

Sisäilmassa ei saa esiintyä kemiallisia epäpuhtauksia, hiukkasia, kuituja tai radonia siinä määrin, että niiden katsotaan aiheuttavan terveyshaittaa. Huoneistossa ei saa esiintyä kosteusvaurion tai mikrobikasvuston aiheuttamaa terveyshaittaa. Oleskelu- ja työskentelytiloissa tulee olla ainakin yksi avattava tuuletusikkuna.

2.6. Opetustiloissa, joissa on haitallisia pöly- tai kemikaalipäästöjä aiheuttavaa toimintaa, tulee tällaiseen toimintaan käytettävien työpisteiden yhteydessä olla asianmukaiset ja riittävän tehokkaat ilmanvaihdon kohdepoistot. Tällaisia opetustiloja voivat olla esimerkiksi kemian, fysiikan tai teknisen työn luokat. Terveydelle haitalliset kemikaalit tulee säilyttää lukollisissa kaapeissa, joissa on tarvittaessa poistoilmanvaihto.

2.7. Luokahuoneiden valaistuksen tulee olla riittävä. Valaistuksen tulee olla vähintään 300 luksia.

2.8. Huoneistossa on oltava asianmukaiset, hyväkuntoiset välineet sekä sopivat aineet puhtaanapitoa varten. Siivousvälineiden ja siivouksessa käytettävien aineiden varastointia varten tulee olla erillinen siivousvälinevarasto. Siivousvälineiden puhdistusta ja huoltoa varten siivousvälinevarastossa tai sen läheisyydessä tulee olla tarkoitukseen soveltuva vesipiste, jota ei käytetä käsien pesuun. Siivousvälineiden kuivatuksen tulee olla asianmukaisesti järjestetty. Jos siivousvälineet kuivataan siivousvälinevarastossa, tulee varastossa olla poistoilmanvaihto sekä lämmin kuivauspatteri tai vastaava kuivausmahdollisuus.

2.9. Huoneiston vesipisteistä saatavan veden tulee täyttää talousveden laatuvaatimukset. Jos talousvesi otetaan huoneistoon muualta kuin vesijohtoverkosta, tulee veden laatu tutkituttaa säännöllisesti. Tarvittava tutkimustiheys riippuu mm. veden laadusta ja käyttäjämäärästä. Tutkimus tulee kuitenkin aina tehdä vähintään kerran kolmessa vuodessa.

Vesijohtoveden lämpötilasta säädetään asumisterveysasetuksessa.

2.10. Jokaisessa luokassa tai sen välittömässä läheisyydessä tulee olla vesipiste käsien pesua ja juomaveden saamista varten.

Koulun ruokailutilassa tai sen läheisyydessä tulee olla ainakin yksi ruokailijoiden käyttöön tarkoitettu asianmukaisesti varustettu käsienpesuallas.

SÄÄDÖSLUETTELO

Terveysuojelulaki (763/1994)

Terveysuojeluasetus (1280/1994)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista (1352/2015)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista (401/2001)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (177/2008)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus pienten yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (354/2008)